



**TERVISEOHUTUSE HINNANG nr 9.3-1/25/9556-2**

12.12.2025

|                                             |                                                                      |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <b>Projekti nimetus</b>                     | Manufaktuuri lasteaia projekteerimine                                |
| <b>Aadress</b>                              | Manufaktuuri tn 6, Tallinn                                           |
| <b>Stadium</b>                              | Eelprojekt                                                           |
| <b>Tellijä nimetus ja aadress</b>           | Tallinna Linnavaramet, Vabaduse väljak 10, Tallinn                   |
| <b>Andmed projekteerija kohta</b>           | Creatomus Solutions OÜ, registrikood 12918157, Tatari tn 64, Tallinn |
| <b>Projekti saabumise kuupäev ja reg.nr</b> | 26.11.2025, nr 9.3-1/25/9556-1                                       |

**Terviseohutuse hindamine toimus vastavalt järgmistele õigusaktidele:**

- Rahvatervishoiu seadus
- Vabariigi Valitsuse 26.06.2025 määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“ (edaspidi määrus 47)
- Sotsiaalministri 12.11.2025 määrus nr 61 “Nõuded müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning helirõhutaseme mõõtmise meetodid“ (edaspidi määrus nr 61)
- Keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“
- Sotsiaalministri 24.09.2019 määrus nr 61 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded“
- Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 29.05.2018 määrus nr 28 „Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele“
- EVS-EN 12464-1:2021 Valgus ja Valgustus. Töökohavalgustus. Osa 1: Sisetöökohad
- EVS 906:2018 Mitteiluhoonete ventilatsioon. Üldnõuded ventilatsiooni- ja ruumiõhu konditsioneerimissüsteemidele. Eesti rahvuslik lisa standardile EVS-EN 16798-3:2017
- EVS 842:2003 Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest
- EVS 843:2016 Linnatänavad
- EVS-EN 17037:2019+A1:2021 Päevavalgus hoonetes
- EVS 844:2022 Hoonete kütte projekteerimine
- EVS 840:2023 Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes

**Terviseohutuse hinnang:**

Manufaktuuri lasteaia projekteerimise (Manufaktuuri tn 6, Tallinn) eelprojekt on läbivaadatud järgmiste märkustega:

1. Juhime tähelepanu, et määruse 47 § 4 lg 3 kohaselt võivad õppeasutuse maa-alal olla **kunstmaterjaliga kaetud üksnes** teed, atraktsioonide alune pind ja alad, kus looduslik taimestik ei püsi või ei juurdu.
2. Juhime tähelepanu, et määruse 47 § 4 lg 6 kohaselt peavad õppeasutuse maa-ala korrashoiuks kasutatavad tööriistad ja ohtlikud seadmed asuma lastele kättesaamatus kohas.

3. Projekti kohaselt pikki B-korpuse 2. korrust on kavandatud väline käigutee/rõdu ja katuse varikatus hoone kirrepoolsesse külge. Käigutee/rõdu ja katuse varikatus võivad varjata 1. ja 2. korruse rühmaruumide päikesevalgust. Määruse 47 § 3 lg 5 kohaselt peab õppeasutuse ruumides olema küllaldane loomulik valgustus. Määruse 47 § 13 lg 3 kohaselt peab loomulik valgustus tagama piisava ühtlase ja varjudeta hajutatud valgustatuse kohtades, kus lapsed tegelevad visuaalset täpsust ja silmade pingutust nõudvate tegevustega. Projektist ei selgu, kas hoone B-korpuse 1. ja 2. korruse rühmaruumides on tagatud standardiga ette nähtud insolatsiooni kestvus ja päevavalgusteguri nõue.
4. Projektist ei selgu, kas rühmaruumide aknad on avatavad. Määruse 47 § 13 lg 7 alusel peavad rühmaruumi aknad olema avatavad ja vajaduse korral võimaldama tuulutamist.
5. Projektist ei selgu, kas teisel korrusel asuvad rühmad on aiarühmad või liitrühmad. Lähtuvalt määruse 47 § 7 lg 6 liitrühmade, milles käivad kuni kolmeaastased lapsed, rühmaruumid peavad asuma hoone I korrusel. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud rühmaruumid võivad asuda hoone II korrusel, kui neis rühmades on **kuni kümme kuni kolmeaastast last**.
6. Juhime tähelepanu, et määruse 47 § 7 lg 6 kohaselt peavad rühmaruumid, mida kasutab liikumisraskustega laps, asuma hoone I korrusel.
7. Arhitektuurse eriosa seletuskirja p 4.1 kohaselt tehnoseadmete müra normtasemed ei tohi ületada grupi- ja magamisruumides  $L_{pA,max} \leq 32\text{dB}$ . Määruse 61 lisa 1 tabel 2 kohaselt tehnoseadmete ja -süsteemide müra normtasemed hoonetes, kui ehitusloa taotlus või ehitusteatis on esitatud määruse jõustumisest kuni 31.12.2026 on lasteaia rühma- ja magamisruumis  $L_{pA,eq,T}$  (dB) 30.
8. Küte, ventilatsiooni ja jahutuse eriosa seletuskirja punkt 1.4 kohaselt lubatud maksimaalne tehnosüsteemide müratase rühmaruumides on 32dB (A). Projektis puudub viide, kas tegemist on ekvivalentse või maksimaalse tasemega. Määruse 61 lisa 1 tabel 2 kohaselt on lasteaia ja -hoiu rühma- ja magamisruumi tehnoseadmete ja -süsteemide müra normtase  $L_{pA,eq,T}$  30 (dB).
9. Projektist ei selgu, mitu töötajat on korraga rühmaruumis. Määruse 47 § 7 lg 4 kohaselt peab mängu- ja magamisruumis põranda pindala olema iga lapse ja **täiskasvanu kohta vähemalt kaks ruutmeetrit**. Mängu- ja magamisruum võivad olla ühendatud, kui põranda pindala lapse kohta on vähemalt neli ruutmeetrit ja **täiskasvanu kohta vähemalt kaks ruutmeetrit**, õuelastehoiu ja -lasteaia puhul vähemalt kaks ruutmeetrit iga lapse ja täiskasvanu kohta.
10. Projektist ei selgu mitmele lapsele on planeeritud sõimerühmad Esitatud 1. korruse jooniste kohaselt on rühmas voodikohad 14 lapsele ning istekohti laudade taga 16 lapsele. Esiku ja rietusruumis (A.1.18) on riidekappe kokku 32 lapsele (2 rühmale ehk 16 last igas rühmas).
11. Projektist ei selgu, kus pestakse laste toidunõusid. Määruse 47 § 10 lg 5 kohaselt einestamisruumi või -ala sisseseade, sealhulgas söögilaud, toidu serveerimise ja söömise vahendid ning serveerimisliin peavad olema puhtad.
12. Projektist ei selgu, kus B-korpuse rühmades hoiavad töötajad oma isiklikke asju. Määruse 47 § 11 lg 11 kohaselt peab õppeasutuse töötajatele olema loodud võimalus hoida oma isiklikke asju lastele kättesaamatus kohas.

Lisaks eelnevale juhime tähelepanu järgmistele asjaoludele:

1. Eelprojekti arhitektuurse seletuskirja punkt 1.3.2. normdokumentide loetelus on viidatud Vabariigi Valitsuse 06.10.2011 määrusele nr 131 „Tervisekaitsenõuded koolieelse lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule” Juhime tähelepanu, et alates 01.09.2025 on nimetatud määrus kehtetu ning kehtib määrus 47.
2. Eelprojekti eri osade seletuskirjades on viidatud sotsiaalministri 04.03.2002 määrusele nr 42 „Müra normtasemed elu ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ Juhime tähelepanu, et alates 01.09.2025 on nimetatud määrus kehtetu ning alates 17.11.2025 jõustus määrus nr 61.

3. Juhime tähelepanu, et arhitektuurse eriosa 1. kooruse plaan (MLA\_EP\_AR-5-01\_1-KORRUSE-PLAAN) ja sisearhitektuurse eriosa 1. korruse (RML325\_EP\_SA-5-01\_1-KORRUS) plaan aiarühmade garderoobi sisustuse osas ei ole kooskõlas. Näiteks AR joonisel riietusruumis B.1.06 on kaks kuivatuskappi ja üks jalatsipesu koht, mis asuvad rühmaruum 1 poolses seinas ning SA joonise kohaselt (sh. sisearhitektuurses seletuskirjas) on kolm kuivatuskappi ja kaks jalatsipesu kohta, mis asuvad rühmaruum 2 poolses seinas. Erinevused esinevad ka riietusruumis nr B.1.07.
4. Rühmaruumidesse on planeeritud lava. Juhime tähelepanu, et eritasandite kasutamisel peab olema tagatud laste ohutus.
5. Küte, ventilatsiooni ja jahutuse eriosa seletuskirja punktis 1.4 on välja toodud temperatuuri ja õhuvahetuse parameetrid rühmaruumidele ning eraldi mängu-, magamis-, riietusruumile ning WC ja pesuruumile. Juhime tähelepanu, et määruse 47 § 2 lg 2 p 4 ja 5 selgitab, et **rühmaruumid** on ühe rühma kasutuses olevad **mängu- ja magamisruum, riietusruum ja hügieeniruum**. Hügieeniruum koosneb pesemisruumist ja tualettruumist. Seega rühmaruumi kehtestatud norm üldistaks kõikide selle koosseisus olevate ruumide normi. Samas rühmaruumi koosseisus olevale igale ruumile kehtestatakse projektiga erinevad normid, mis erinevad sõltuvalt konkreetse ruumi kasutusotstarbest.
6. Hoone veevarustuse ja kanalisatsiooni eriosa seletuskirja kohaselt on hoonesse planeeritud rasvapüüdur. Soovitame see planeerida väljastpoolt ruume.
7. Tugevvoolu sisepaigaldise eelprojekti seletuskirja punkt 1.14.1 tabelis 5 on mainitud pesu pesemise ruum, auditooriumid, loengusaalid, spordihallid, ujulad. Eelpool loetletud ruumid lasteaia joonistel puuduvad. Seega projekti eriosad on vastuolus.

(allkirjastatud digitaalselt)

Anna Trapido  
vaneminspektor  
Põhja regionaalosakond

51906121 [anna.trapido@terviseamet.ee](mailto:anna.trapido@terviseamet.ee)